
ÉLETMÓD ÉS TRADÍCIÓ

11.

Pallási-Kovács Anikó

MONKÁK, EMBEREK, HIEDELMEK
A BODVA MENTÉN

Budapest 2013

A sorozatot szerkeszti

Báti Anikó

ÉLETMÓD ÉS TRADÍCIÓ

11.

Paládi-Kovács Attila

MUNKÁK, EMBEREK, HIEDELMEK A BÓDVA MENTÉN

Budapest 2013

A kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával készült.

Szerkesztette
BÁTI ANIKÓ

A nyomdai előkészítést végezte
MOLNÁR ANNA

Borítóterv:
SZILÁGYI LEVENTE

A borítón
Paládi-Kovács Attila felvétele kukoricatörésből hazatérő családról.
Aggtelek, 1969.

ISSN 0238–9584
ISBN 978-963-508-679-5

Kiadta
a Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Központ
1014 Budapest, Országház u. 30.
Felelős kiadó: Fodor Pál
© Paládi-Kovács Attila, 2013

A nyomás és kötés készült
Innova Print Kft.
Felelős vezető: Komornik Ferenc

TARTALOM

NÉPI GAZDÁLKODÁS A BÓDVA VÖLGYÉBEN	7
Gyűjtögető gazdálkodás és méhészet	7
Földművelés	19
Birtokviszonyok, parasztgazdaságok	19
Talajművelés, vetés, gabonaneműek	22
Aratás	29
Cséplés, nyomtatás, gabonatarolás	32
Kapásnövények, kertkultúra	37
Szőlő- és gyümölcsstermesztés	43
Rét- és szénagazdálkodás	50
Állattartás	62
Szarvasmarhatartás	65
Lótartás	71
Sertéstartás	74
Juhászat	78
Baromfitartás	82
Házinyúltartás	88
Ipar	89
Kender- és lenfeldolgozás	89
Erdölés, fafaragás, kosárfonás	98
Mészégetés, szénégetés	102
Bányászat és hámoripar	107
Manufaktúrák és falusi kézművesek	114
Vándormunka és árucseré	121
Közlekedés és szállítás	128
Fogatolás, igázás, málházás	128
Szekerek és szánok	132
Teherhordás emberi erővel	142

ZONALITÁS A BÓDVA-VIDÉK ANYAGI KULTÚRÁJÁBAN	160
KÁRPÁTUKRÁN TELEPEK ÉSZAK-MAGYARORSZÁGON	176
BATYUZÓ LEPEDŐK ÉS ELNEVEZÉSÜK BORSOD-ABAÚJ- ZEMPLÉN MEGYÉBEN	186
NÉPI MONDÁK ÉS HIEDELMEK SZÁDVÁRRÓL	214
ADATOK A RÉGI TORNA MEGYE NÉPI HITVILÁGÁHOZ	220
UTÓSZÓ	235
TÁRGYMUTATÓ	239
A DOLGOZATOK EREDETI MEGJELENÉSI HELYE	259